

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2021-409

3.5.2021

Eika Forsikring AS

### Retts hjelp

Advokat ikke innlevert saksomkostningsoppgave – nødvendige utgifter?

Sikrede fikk innvilget retts hjelpdekning for tvist mot Mattilsynet om midlertidig forføyning. Sikrede vant frem og ble derfor tilkjent saksomkostninger. Sikredes advokat hadde ikke levert inn omkostningsoppgave innen fristen, og retten tilkjent derfor skønsmessig kr 15 000 ihht maksimalt beløp etter tvl. § 20-5 fjerde ledd. Sikredes advokat hadde fakturert totalt kr 67 086 og fremmet krav om utbetaling under den innvilgede retts hjelpdekningen. Selskapet avsto utbetaling med henvisning til at utgiftene ikke var å anse som nødvendige fordi advokaten var ansvarlig for å levere inn saksomkostningsoppgave i tide, og når dette ikke var gjort måtte advokaten sette ned sitt salær tilsvarende. Nemnda kom til at selskapet ikke kunne gjøre fradrag i erstatningsoppgjøret under henvisning til at de faktiske utgiftene ikke var rimelige og nødvendige.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: totalt salær kr 67 086

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for utgifter til retts hjelp.

Sikrede har retts hjelpforsikring som ifølge vilkårenes pkt. 8.1.1 dekker nødvendige utgifter til retts hjelp når sikrede er part i tvist. Ifølge pkt. 8.1.2 skal tilkjente saksomkostninger trekkes fra.

Av pkt. 8.4.3 fremgår det at sikrede plikter å begrense utgiftene til retts hjelp mest mulig og selv bærer omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.

Sikrede var i tvist med Mattilsynet vedrørende vedtak om tvangsavvikling av dyrehold. Sikrede begjærte midlertidig forføyning for å få utsatt iverksettelsen av vedtaket. Sikrede vant saken og ble tilkjent saksomkostninger. Advokaten varslet i begjæringen at salær oppgave ville bli sendt retten i løpet av formiddagen 31.7.19, men retten hadde ikke mottatt denne da kjennelsen ble avsagt senere samme dag. Retten tilkjente derfor saksomkostninger på kr 15 000 uten å ha denne oppgaven tilgjengelig. Advokaten sendte avregning til selskapet på bakgrunn av medgått tid i saken om midlertidig forføyning, totalt kr 67 086, og ba om oppgjør med fradrag for tilkjent beløp kr 15 000 og egenandel.

Selskapet har avslått utbetaling av erstatning med henvisning til at forsikringen kun dekker nødvendige utgifter til retts hjelp, og at disse må anses dekket ved det tilkjente beløpet.

**Sikrede** krever dekning for påløpte utgifter til retts hjelp og anfører at det er feil at forsikringsvilkårene gir grunnlag for å anse utgiftene i forføyningssaken dekket gjennom saksomkostnadene tilkjent av retten. Tvert imot fremgår det av vilkårene at tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Dette viser klart at forsikringen dekker utgifter som overstiger tilkjente saksomkostninger. Ettersom retten ikke har foretatt en vurdering av saksomkostnadene, er det feil å legge de skønsmessige tilkjente saksomkostningene til grunn for retts hjelpdekningen.

Selskapet må legge timelisten til grunn for sin vurdering av hvilke kostnader som skal dekkes og deretter gjøre fradrag for de tilkjente kr 15 000.

**Selskapet** avviser ansvar og anfører at sikrede ikke har krav på utbetaling under rettshjelpforsikringen ettersom han ble tilkjent saksomkostninger i saken. Sikrede har plikt til å begrense rettshjelpgiftene. Det er advokaten som har risikoen for den feil som er gjort. Er det glemt å sende inn kostnadsoppgave, må salærkravet reduseres tilsvarende. Sikredes utgifter er ikke nødvendige ettersom advokaten må redusere sitt krav da salæroppgave ikke ble sendt inn til retten. I vurderingen av hva som er nødvendige utgifter følger det av nemndspraksis at selskapet kan legge til grunn rettens vurdering av dette. Dersom omkostningsoppgave hadde blitt sendt inn og retten satt salæret ned, hadde selskapet ikke vært ansvarlig for det overskytende. Det er ingenting som tilsier at situasjonen skal være annerledes dersom advokaten ikke har sendt inn omkostningsoppgave.

Advokaten har risikoen for mangel ved oppdraget, og selskapet kan påberope seg samme innsigelser til kravet som forsikringstaker. I alle tilfeller må sikrede påklage fakturaen dersom den åpenbart er urettmessig. At dette muligens ikke er gjort må eventuelt sikrede selv ta konsekvensen av.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for fakturerte eller tilkjente saksomkostninger.

Ifølge forsikringsvilkårene omfatter forsikringen "rimelige og nødvendige" utgifter til advokat, og det skal gjøres fradrag for tilkjente saksomkostninger.

Det er fremlagt faktura med tilhørende timeliste fra sikredes advokat pålydende kr 67 086 eks. mva. Sikrede krever dekning for beløpet med fradrag for tilkjente saksomkostninger og egenandel, men selskapet har avslått utbetaling av erstatning med henvisning til at sikrede ble tilkjent nødvendige utgifter til rettshjelp, og at det da ikke er grunnlag for dekning av resterende beløp under rettshjelpforsikringen.

Sikrede vant frem i saken mot Mattilsynet om midlertidig forføyning og ble derfor tilkjent saksomkostninger. Sikredes advokat hadde imidlertid ikke levert inn omkostningsoppgave, og retten fastsatte saksomkostningene skjønnsmessig til kr 15 000. Det følger av tvisteloven § 20-5 fjerde ledd at det i saker uten muntlig forhandling ikke kan erstattes salærutgifter med mer enn kr 15 000 med mindre det er inngitt kostnadsoppgave. Retten har følgelig ikke foretatt en vurdering av rimeligheten eller nødvendigheten av utgiftene, men har tilkjent sikrede det maksimale beløp retten hadde hjemmel til uten å ha mottatt omkostningsoppgave. I en slik situasjon kan man ikke legge til grunn at dette beløpet utgjør grensen for det som er "rimelig og nødvendig".

Selskapet anfører at utgiftene ikke er nødvendige fordi advokaten må være ansvarlig for at han ikke leverte inn saksomkostningsoppgave, og at han dermed må redusere sitt salær tilsvarende. Ifølge vilkårene dekker forsikringen "nødvendige" utgifter til rettshjelp. Nemnda mener formuleringen "nødvendig" må sees i forhold til tvistegjenstandens art og omfang før tvisten ble avgjort, og ikke i forhold til det endelige resultatet. Hvis selskapets tolkning legges til grunn, ville det være unødvendig å ha noen regel om fradrag for tilkjente omkostninger fordi disse uansett skulle trekkes fra i vurderingen av nødvendig. Det er i utgangspunktet sikrede som må dokumentere at beløpet var nødvendig i forhold til tvistegjenstandens art og størrelse, men nemnda forstår selskapet slik at det ikke har noen innsigelse i forhold selve fakturaen.

Selskapet har vist til sikredes plikt til å begrense rettshjelputgiftene. Sikrede har etter fal. § 4-10 en plikt til å begrense tapet, men nemnda kan ikke se at selskapet har påberopt seg denne bestemmelsen.

Avgjørelsen er enstemmig.

#### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Sikrede gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).*